

Filipův slovník poučný

Vydání 2 – květen 2017

Poznámka vydavatele: Užívání japonštiny je Filipem Sikorou v komunikaci již celkem omezeno, zúžilo se zejména na důvěrné promluvy autora s jeho největším kamarádem a spolunocležníkem Krtkem; jinak se již snaží v notné míře užívat vlastní mateřštiny.

Heslová část

A

abu – novější výraz pro autobus (srov. **autí**)

aoj – ahoj (při setkání i loučení)

apa – lampa, lustr, světlo ap.

auti, někdy **audit** – autobus

auto – veškerá pohybující se vozidla (včetně tanků) vyjma autobusů a traktorů

B

baán – banán

baon – balón (i horkovzdušný), míč

bebi – někde je problém (autíčko má upadlé kolo, ve zprávách ukazují autonehodu ap.)

bíje – brýle (ve vzteku si je autor sundává a někdy s nimi i mrskne); jinak pokud mu nějak nesedí na obličej, řítí se k nejbližšímu dospělákovi s pokřikem „Bíje!“

biko – bříško (místo, kde končí všechny dobroty)

bonki – bonbonky

boti – veškerá obuv od zimních bot po papučky

bujík – Bobík (dětský smetanový krém)

buka – sponka (na scvaknutí stejného páru ponožek před vhozením do špinavého prádla)

buki – bublinky (mydlinky vzniknuvší na těle autora při koupání)

buta – **I.** buchta (maková či tvarohová); **II.** bota (jeden kus z páru jakékoli obuvi; srov. **boti**)

D

día – díra

dijou – „dinouš“ (dinosaurus); autor máje ho v ruce vydává zvuk „Uááá“ (viz tamtéž); taky s ním kouše mámu a tátu, kteří předstírají hrůzu => děsná řehtačka a bžunda

doú – „Chci dolů z klína“ ap.; pokud tento příkaz zazní, když se autor nachází dole, na zemi, znamená to nahoru („Chci na klín“ ap.)

duji – „druhý“; další předmět stejného druhu (př. **Duji auto.** = Toto je další auto. ap.); srov. též **taki**

E

Ejdé!, někdy **Nejdé!** – „Nedaří se mi!“ (třeba oddělit od sebe dvě kostky lega, vložit do pře-depsaného místa skládačky daný prvek ap.)

eny, ena, ene – **I.** červený, -á, -é; **Ene, auto.** = monopost F1 stáje Ferrari v TV; **II.** řidč. někdy takto mylně označena i barva zelená

G

gaga – kachna, husa a podobné ptactvo (např. i tučňák; srov. ale **tuák**)

H

hat – had

hatí – hačí („Mám se posadit“; též označení nábytku určeného k sezení)

houka – houska

Houka – „holka“ = Lucinka z Kuksu

hú-hú – lokomotiva/vláček

húúú-úúú s *patříčnou melodii* – houkající vozidlo (policie, sanitka ap.)

I

ide – židle (hlavně ta autorova)

íjet', též **ijjat'** – vysavač

íji-íji – „řízy-řízy“, něco, co řeže (pilka, příborový nůž ap.); srov. ale **nút'**

ikka – lžička, též vidlička

iko – vajíčko (natvrdo)

ikko – víčko (např. od jogurtu)

J

Jana – Janička z Kuksu

jaiko – jablíčko (obzvláště rádo rozkrájené napichováno na vidličku)

Jedemé! – autor něco táhne (třeba bráchův baťoh za šňůrku, mašinku ap.) nebo se řítí na odrážedle; nebo se odráží nožičkama sedě na zadku na zemi; anebo nejede nikam nic

jejek, též **ejek** – ježek (Krtkův kamarád)

jiba, též **jipa**, dříve **iba** – ryba

jíja – „íhaha“ = kuň, koník (i houpací)

jiny – „jiný“; další předmět stejného druhu (př. **Jiny auto.** = Toto je další auto. ap.); srov. též **taki**

jjjommm! *s intonací, jako když kolem vás proletí závodní auto* – formule („vžummm“)

K

kaál – kanál (odtok ve sprchovém koutě, kryt kanalizace na ulici ap.); komentuje se takto každý nalezený při pohybu venku

kaek – kartáček (jak na učesání vlásků, tak na vyčištění zoubků)

kakata – „kaťata“ (kalhoty, tepláky, džíny ap.; srov. též **kaoti**)

kakiko – kafičko (**Pají!**)

kaku – „Právě jsem něco vyrobil do plínky“; též oznámení po pouhém upuštění větríku; pokud šlo o pouhý větrík a autor byl dotázán: **Máš kaku?**, odpověď zní po pravdě: **Neni kaku.**

kao – kakao (hlavně bráchovo, autor má **taji**)

kaoti – kalhoty, tepláky, džíny a jiné oblečení od pasu dolů

kek, též **tajek** – krtek (hlavní plyšový kamarád do postýlky, bez něhož není možno usnout)

kika – **I.** klika (od nejrůznějších druhů dveří); **II.** hodiny, hodinky („tik-tak“); **III.** knížka

koæk – kočárek (autorovo přemísťovadlo)

koec – konec (skončil filmeček ap.)

kojik, též **kujik** – knoflík (na oděvech)

kokoata – čokoláda

kolo, též **koo** – cokoli kulatého (kolo, cedéčko, logo nějaké firmy, ...)

kotika, někdy **kukika** – **I.** kostička (dřevěná, z le-ga ap.); **II.** řidč. sušenka, piškotek

ku-ku-dak, též **ko-dak** *s důrazem na poslední slabice* – slepice; kohout

kuatý – „kulatý“, jiný výraz pro **kolo** (viz tamtéž) nebo něco kulatého, např. odpad ve sprše je **Kua-tý kaál**.

kuk – kluk

kuk! – kuk! *citoslovce* (autor odněkud vykoukne ap.)

kukujika, též **kutika**, **kujika** ap. – kukuřička (nakládaná, jako příloha k obědu, moc dobrá)

kyti – kytky

L

lot – loď (nejrůznějších velikostí)

M

ma – tma

Majjek, nověji **Majíjek**, **Matíjek** – Matýsek (brácha)

makika – mrkvička (autor ji má raději v celku, strouhanou odmítá)

mako – masíčko (jídlo)

Maku – „Matýsku“ *5. pád*; např. **Né, Maku!** *s negativním výrazem v hlase i ve tváři* = „Matýsku, nesahej mi na tuhle hračku!“ nebo „Matýsku, nenarušuj mi moji aktivitu!“ ap.

míjek – medvídek (plyšový i živý)

mika – myška (dělá **pík-pík** – „písk-písk“)

miko – mléko/mlíko (surovina na výrobu bráchova kakaa)

Mimi-houka – Maruška (několikaměsíční přibuzná holek z Kuksu)

mjáu – kočka

mmmm *bučivě, se stoupavě-klesavou melodií* – kráva

moka, též **mouka** nebo **mukoka** – motorka; odrážedlo

moua – šmoula (známý modrý skřítek s bílou čepičkou nenáviděný Gargamelem)

mutýj – motýl

mydo, též **myto** – mýdlo; sprchový gel

N

nema – někdo něco nemá, někomu něco chybí (př. **Tata, boti, nema.** = Táta nenosí pantofle.)

není – reakce na nedostatek/ukončení čehokoli („Brácha má prázdný talíř“, „Právě jsem dopil čaj“, „Mámo, už nemáš kafe“ ap.)

noha – noha (autor ji s oblibou nabízí zejména večer před koupáním k očichání – na odpudivé grimasy čichatelů reaguje velkým smíchem)

nút' – nůž

nute – **I.** nudle (do polívky); **II.** nudle (z nosu); **Nuté!** = Právě jsem si kýchl a něco mi vylítlo z nosu!

O

ouik – rohlík

oko – oko; **Taki oko.** = Druhé oko.

P

paáj – tramvaj (často takto označen i autobus – „je to velké, vozí to lidi a v Praze to má obojí červeno-bílý nátěr“)

paí – paní (jakákoli žena v televizi ap.; někdy i muž – nutno přičíst jednak k věku autora, jednak ke vzhledu daných osob)

pají – něco, co pálí (kafe, trouba, jídlo vložené do pusinky, též ekvivalent pro oheň, požár ap.)

pák – pták (spíše větších rozměrů)

pakka – pračka

pako – prasátko

pán – pán, muž (někdy i žena/paní – nutno přičíst jednak k věku autora, jednak ke vzhledu dané osoby)

pao – cokoli, co spadlo na zem

Papám. *při krmení* – „Tu lžičku s další porcí jídla mi k pusince ještě nedávej, momentálně zpracovávám tu předcházející.“

papíj – prakticky jakýkoli fujtajbl nalezený na zemi a určený k vyhození do koše (někdy je to i část bráchovy papírové skládačky – to však není problém autora)

petite – čepice, kšiltovka ap.

peek, též **pejek** – pejsek, pes

pí-pí – pták/ptáček (běžných rozměrů)

piako – pyžamko

pijo – pivo

pijouk – pind'ous (to, co odděluje chlapečky od holčiček)

pinka – plínka

píp: *ve spojení Auto, píp.* – Autu, které jsem právě slyšel, pískaly při brzdění brzdy.

pítikaka *mn. č.*, též **pítiaka, pitika** – písnička (nápis na tričku, titulky v televizi, ...)

Podamu... též **Putamu** nebo **Podami** – „(Po)Dáš mi (prosím)...“; např. **Putamu šía.** = Dnes bych si dal k snídani sýr (plátkový).

poika – polívka

poki – ponožky

pód': *ve spojení Maku, pód'* – „Matýsku, jdeme spinkat! Já už jdu.“ Na vysvětlenou dodáno **Hají.**

pujík – pupík (ten „knoflík“ čouhající z břicha)

putíat' – notebook

Š

šía – sýr (zejména plátkový)

T

taák – nákladák

tady *za pomoci ukazováčku* – **I.** udání směru; častá odpověď na otázky typu „Kde máš nosánek?“, „Kam půjdeme dělat čvachty-čvachty?“ ap.; **II.** *s ukazováčkem na puse, při krmení* „Prosím si další porci! Nějak to vážne!“

tajek – **I.** krtek (srov též **kek**); **II.** novější výraz pro „ptáček“ (srov. **pí-pí**)

tají, poslední dobou též **taje** – čaj (nejoblíbenější nápoj autorův)

taka – taška; baťoh

taki – taky; nejčastější výraz pro další předmět stejného druhu (př. **Taki auto.** = Toto je další auto. ap.)

tao – letadlo

tatoa, dříve též **toch-toch-toch** – traktor

tejda – strejda

tiko – tričko (nebo podobné oblečení)

toji – „stojí“, např. auto (**Tojí auto.** = Auto je zaparkované, nejede.)

toku – „trošku“, např. **Toku není.** = Toho čaje už v lahvičce fakt moc nezbyvá!; **Toku. s ukazováčkem na dané množství něčeho** = Už je toho jen kapička.

tua – stůl

tuák – tučňák (srov. též **gaga**)

tudí – „studí“ (voda ve sprše není akorát ap.)

tút: *ve spojení Auto, tút.* – Právě jsem slyšel auto, které troubilo klaksonem.

U

uááá *s patřičnou drsností v hlase* – lev; též dinosaur na dvou nohou; rovněž způsob, jak maminku probudit zašeptáním do ouška; srov. též **dijou**

Uika – novější označení Lucinky z Kuksu (srov. **Houka**)

uo – ucho, ouško

V

va-va – „kvak-kvak“ (žába)

voda – voda; vodstvo vůbec